

Novi položaj mSE u graditeljskom zakonodavstvu i regulacijskom okviru

Gradnja malih sunčanih elektrana (mSE)

- Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12)
- Pravilnik o jednostavnim građevinama i radovima (NN 21/09, 57/10, 126/10, 48/11, 81/12)

Zakon o prostornom uređenju i gradnji

- Postupak vezan uz građenje mSE
  - Lokacijska dozvola
  - Građevinska dozvola, odnosno potvrda glavnog projekta
  - Uporabna dozvola
- Napomena: postupak dobivanja poticaja jednako „složen” kao i za ostale tipove elektrana

Zakon o prostornom uređenju i gradnji

- Kada graditi mSE prema Zakonu o prostornom uređenju i gradnji?
  - Gradnja mSE na zgradama koji su u procesu gradnje ili se tek planiraju graditi
  - Gradnja mSE kao samostojećih objekata

Pravilnik o jednostavnim građevinama i radovima

Članak 2.

Bez akta kojim se odobrava građenje i lokacijske dozvole, a u skladu s glavnim projektom ili tipskim projektom za kojega je doneseno rješenje na temelju članka 196. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, može se graditi:

1. Pomoćna građevina koja se gradi na građevnoj čestici **postojeće zgrade za potrebe te zgrade** i to:

– sustav sunčanih kolektora, odnosno fotonaponskih modula u svrhu proizvodnje toplinske, odnosno električne energije;

Pravilnik o jednostavnim građevinama i radovima

Članak 3.

Bez akta kojim se odobrava građenje i lokacijske dozvole, a u skladu s glavnim projektom ili tipskim projektom za kojega je doneseno rješenje na temelju članka 196. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, mogu se izvoditi radovi na:

6. **Postojećoj zgradi** kojim se postavlja sustav sunčanih kolektora, odnosno fotonaponskih modula u svrhu proizvodnje toplinske, odnosno električne energije;

Pravilnik o jednostavnim građevinama i radovima

- Zgrada?
- Zgrada je zatvorena i/ili natkrivena građevina namijenjena boravku ljudi, odnosno smještaju životinja, biljaka i stvari. (Zakon o prostornom uređenju i gradnji)
- Postojeća zgrada?
- Zgrada koja je legalno sagrađena, odnosno legalizirana prema odgovarajućim zakonima

Primjeri zgrada

mSE = jednostavne građevine!

- Pojednostavljenje procedure provedeno izmjenama podzakonskih akata
  - Zakon o dopunama zakona o tržištu električne energije (NN 59/12)
  - Tarifni sustav za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (NN 63/12, 121/12)
  - Pravilnik o jednostavnim građevinama (NN 81/12)
  - Pravilnik o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača (NN 88/12)
  - Pravilnik o korištenju obnovljivih izvora OIEK (NN 88/12)

mSE = jednostavne građevine

- Sunčana elektrana na postojećoj zgradi (integrirana elektrana) – jednostavna građevina
- Nema ograničenja priključne snage elektrane (!)
- Pojednostavljena procedura dobivanja poticaja i priključenja na mrežu
  - HEP - ODS i HROTE jedini sudionici u postupku
- Za jednostavne građevine nema upravnog postupka – nisu uključeni stručnjaci iz nadležnih upravnih tijela (iz područja prostornog uređenja i gradnje)
  - Projektna dokumentacija elektrane dostavlja se samo HEP – ODS-u
  - HEP – ODS postaje jedini filter – zamjenjuje čitavi upravni postupak

mSE = jednostavne građevine

- Odgovornost u procjeni smije li se elektrana graditi prema jednostavnoj proceduri ima ovlaštenu projektanta (čl. 8. st. 2. Pravilnika o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije)
- Ovlašteni projektant mora u idejnom projektu priložiti izjavu da je postrojenje za proizvodnju električne energije jednostavna građevina prema propisima o prostornom uređenju i gradnji (izjava se smatra utemeljenom ako joj je priložen dokaz o legalnosti postojeće građevine na koju se postavlja elektrana)
- Napomena: Ovlašteni projektant može biti ovlaštenu arhitekt i ovlaštenu inženjer (građevinarstva, strojarstva (!) i elektrotehnike (!))

mSE = jednostavne građevine

- Tko je zadužen za kontrolu te izjave?
  - Djelatnici HEP - ODS-a? Djelatnici HROTE-a? Komora ovlaštenog projektanta?
- Teorija:
  - Djelatnici HEP - ODS-a trebali bi kontrolirati samo elemente projektne dokumentacije vezane uz priključak elektrane na mrežu i utvrditi sve potrebne elemente idejnog projekta (uključivo izjavu)
- Praksa:
  - Djelatnici HEP - ODS-a „zatrpani” su izjavama „ovlaštenih” projektanata koji uz svoje ime i pečat komore kojoj pripadaju pišu (doslovno) svašta, a sve s ciljem zaobilaženja Zakona o prostornom uređenju i gradnji i dobivanja većih poticaja

Primjeri loše prakse mSE kao jednostavne građevine

- Nadstrešnica za smještaj stoke (gdje je stoka?) sa krovom od PV panela – jednostavna građevina?
- Ili samostojeća sunčana elektrana?
- Priložena izjava u idejnom projektu?
  - Naravno!

Primjeri loše prakse mSE kao jednostavne građevine

- Bez akta kojim se odobrava građenje i lokacijske dozvole te **bez glavnog projekta**, može se graditi:
  - Građevina i oprema namijenjena držanju stoke, kao što je:
    - nadstrešnica za sklanjanje stoke s prostorom zaklonjenim od vjetra zatvorenim s najviše tri strane, (čl. 2. Pravilnika o jednostavnim građevinama i radovima)
- Praksa HEP – ODS-a?
  - Odbijanje zahtjeva za PEES za priključenje mSE po pojednostavljenom postupku dok se „nadstrešnica” ne izgradi, odnosno usmjeravanje stranke na upravni postupak ishoda dozvole za gradnju „nadstrešnice” s elektranom

Primjeri loše prakse mSE kao jednostavne građevine

- Predavanje zahtjeva za PEES za priključenje mSE po pojednostavljenom postupku na zgradi koja je tek u fazi gradnje
- Priložena izjava u idejnom projektu?
  - Naravno!
- Praksa HEP – ODS-a?
  - Odbijanje zahtjeva jer nema postojeće zgrade

Primjeri loše prakse mSE kao jednostavne građevine

- Jednostavna građevina – mSE od 12,3 MW (250.000 m²)
- Bez građevinske dozvole?
- Integrirana?
  - Svakako
- Jednostavna?
  - Nikako

Zaključak

- Gradnja mSE kvalitetno je regulirana postojećim zakonskim okvirom **uz pretpostavku profesionalne i svekolike druge odgovornosti voditelja projekata i ovlaštenih projektanata.**
- Kako bi se spriječilo neodgovorno ponašanje ovlaštenih projektanata potrebno je:
  - ograničiti priključnu snagu mSE koja se može graditi bez upravnog postupka ishodađenja dozvole za gradnju,
  - doraditi predmetne akte kako bi se spriječila pojava integriranih mSE na samostojećim „nadstrešnicama” izvan građevinskog područja (što bi, ako se ne zaustavi, moglo dovesti do popločavanja PV modulima svih raspoloživih površina u RH – uključivo i nacionalnih parkova).

Zaključak

- Neophodno je da komore ovlaštenih projektanata preuzmu odgovornost za kompetencije svojih članova te provedu edukaciju, uvedu kontinuiranu kontrolu uradaka svojih članova, posebno izjava o jednostavnosti mSE koje ovlašteni projektanti olako potpisuju. Sukladno tomu nužno je uvesti i sustav penalizacija ovakvih neodgovornih projektanata.
- **Zaključno**, novim poticajnim propisima sunčane elektrane kao jednostavne građevine **čitav postupak do priključenja i stjecanja statusa povlaštenih proizvođača vode s HEP – ODS-om.**
- Kako bi ova suradnja bila uspješna nužno je obostrano uvažavanje, profesionalnost i ozbiljnost u poslu te pridržavanje odrednica važećih propisa, što je nezaobilazna praksa HEP – ODS-a.

Zahvaljujem Vam na nazočnosti i pozornosti!

